ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡ. 18	ΕΤΗΣΙΑ	ΦΡ. ΧΡ. 30
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	9	ΕΞΑΜΗΝΟΣ	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	5	ΤΡΙΜΗΝΟΣ	8

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΜΕΡΙΚΗΣ διὰ τοὺς ἤδη ἐγγραφομένους συνδρομητὰς — ΕΤΗΣΙΑ ΔΟΛΛΑΡΙΑ 7, ΕΞΑΜ. 3,50

ΔΙ' ΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΙΒΑΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑΙ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 5

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 138

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ιδιοκτήτης καὶ Διευθυντὴς Δ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ' ΑΡΙΘ. 3,730 — ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΡ. 5 — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 9 Μαρτίου 1907

ΤΟ ΕΜΠΡΟΣ, ΠΕΝΤΑΚΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΕΞΑΣΕΛΙΔΟΝ

ΑΙ ΑΙΜΑΤΗΡΑΙ ΤΑΡΑΧΑΙ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΕΝ ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΤΟ „ΕΜΠΡΟΣ„ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΑΙ ΣΦΑΓΑΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Μετὰ τοὺς Ἕλληνας ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ διωγμοῦ τῶν Ἑβραίων ἐν Ρουμανίᾳ, μετὰ τὴν ἀπέλασιν τῶν Ἑλλήνων ἐμπόρων ἡ σφαγὴ τῶν εὐπόρων Ἰσραηλιτῶν, μετὰ τὴν δήμευσιν τῶν ἑλληνικῶν περιουσιῶν ἡ διαρπαγὴ τῶν ἑβραϊκῶν. Τί περισσότερον ἐν τούτοις πράττουν οἱ λησταὶ τῶν βουνῶν, οἱ ὁποῖοι μετὰ τὴν ἀπογύμνωσιν φονεύουν τὰ θύματά των; Ἐὰν αἱ καταδιώξεις τῶν Ἑλλήνων εἶχον, κατὰ τοὺς Ρουμανικοὺς ἰσχυρισμούς, ἀφορμὴν τὸ Μακεδονικὸν ζήτημα, ποίαν δικαιολογίαν ἔχουν αἱ αἱματηραὶ ἱστορίαι κατὰ τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι δὲν διεκδικοῦν τὴν Μακεδονίαν καὶ εἰρηνικοὶ καὶ φιλοπρόοδοι ἀναπτύσσουν τὸ Ρουμανικὸν ἐμπόριον καὶ ἀνευρίσκουν νέας ἀγορὰς καταναλώσεως τῶν Ρουμανικῶν προϊόντων; Ὁ ἀντισημιτισμὸς ἀποτελεῖ τόσῳ πανάρχαιον δόγμα, ὥστε θ' ἀναζητήσῃ τις μάτην αὐτὸν σήμερον μεταξὺ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν. Παρεκίνησαν ὅμως τοὺς Ρουμάνους ἀγρότας αἱ ἀντισημιτικαὶ θεωρίαι εἰς τὰς σφαγάς; Ἀλλ' ἀπὸ πότε ἀνεφάνησαν αὗται; Ἐὰν δὲ μόνον λόγοι θρησκευτικοῦ μίσους ὑπῆρξαν ἡ ἀφορμὴ τῶν αἱματηρῶν γεγονότων, πρὸς τί νὰ διαρπαγῶσιν ὁλοκλήρων ἑκατομμυρίων περιουσίαι, νὰ λεηλατηθῶσι καταστήματα καὶ νὰ σκυλευθῶσι νεκροὶ ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ Ρουμανικοῦ στρατοῦ, ὅστις λαμβάνει ἀναμφιβόλως τὴν ἀναλογοῦσαν μερίδα του;

Τὸ ζήτημα τῶν Ἑβραίων ἐν Ρουμανίᾳ εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐγένετο πρὸ πολλοῦ κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις, τῆς ὁποίας μετέχουν ἐξ ἴσου ὑπουργοί, βουλευταί, γερουσιασταὶ καὶ δημοσιογράφοι. Διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν δὲ περισσοτέρας λεπτομερείας, ἀρκεῖ νὰ ὑπομνήσωμεν τὸ γεγονὸς ὅτι μόνον ὁ περίφημος Μίλε τῆς γνωστῆς «Ἀδεβέρουλ» ἔλαβε παρὰ τοῦ ἑβραϊκοῦ κομιτάτου ἑκατὸν χιλιάδας φράγκα διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῶν Ἑβραίων. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο ἄδικον νὰ μείνουν ἔξω τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης οἱ χωρικοί; Τί παράδοξον δέ, ἐὰν καὶ αὐτοὶ πλειοδοτοῦντες ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν Ρουμανικῶν νόμων ἀνέλαβον νὰ γίνουν κάτοχοι τῆς περιουσίας τῶν Ἑβραίων διὰ τῆς σφαγῆς; Ἀλλ' αἱ ἄγριαι αὗται σκηναί, αἱ πρωτοφανεῖς εἰς ἔκτασιν καὶ ὠμότητα, δὲν χαρακτηρίζουν μόνον τὴν πρωτογενῆ κατάστασιν τοῦ λαοῦ. Ἀποδεικνύουν πλειότερον τὴν ἐνοχὴν τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως, ἥτις κινητοποιεῖ θεατρικῶς τὸν στρατόν της ἐν γνώσει ὅτι καὶ οὗτος θὰ μετάσχῃ εἰς τὴν διαρπαγήν. Τὸ ὅτι δὲ ἐπὶ τόσας ἡμέρας ἀφῆκε νὰ σφάζωνται τὰ θύματα καὶ νὰ ληστεύωνται, ἔνοπλοι οἱ χωρικοὶ νὰ πυρπολοῦν οἰκίας καὶ ἀπαθὴς ὁ στρατὸς νὰ θεᾶται τὰς καταπτύστους σκηνάς, μαρτυρεῖ προφανῶς ὅτι ἔβλεπε ταῦτα μὲ εὐχαρίστησιν ἴσην πρὸς ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ᾐσθάνετο κατὰ τὰ περίφημα ἀνθελληνικὰ συλλαλητήρια.

Ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν ὑπάρχουν πλέον τὰ περὶ Μακεδονίας προσχήματα. Ἐὰν δὲ ἡ σημερινὴ πληροφορία τοῦ ἐν Βιέννῃ συντάκτου μας περὶ διπλωματικῶν παραστάσεων διὰ τὰς σφαγὰς ἀληθεύῃ, ἡ Ρουμανία θὰ εὑρεθῇ εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν προκειμένου νὰ δικαιολογήσῃ αὐτάς.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ

Ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τόνου μὲ τὸν ὁποῖον ἐσχολιάσθη εἰς πολλὰς τῶν ἐφημερίδων τὸ δυστύχημα τῆς λεωφόρου Συγγροῦ ὑποθέτει κανεὶς ὅτι οἱ συνάδελφοι ἔχουν ὀλίγον τὴν ἰδέαν ὅτι τὸ δυστύχημα δὲν ἦτο ἐντελῶς τυχαῖον, ἀλλ' ὅτι ὑπῆρχε καὶ κάποια αἱμοδιψὴς φιλοδοξία εἰς τὴν ὁρμὴν μὲ τὴν ὁποίαν διηυθύνοντο αἱ δύο ἐκεῖναι μηχαναί. Τῷόντι δὲ εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἄλλα μέρη, ὅπου μαίνεται αὐτὸ τὸ νέον ἀγώνισμα τῆς ταχύτητος καὶ τείνει νὰ δημιουργήσῃ μίαν νέαν παραφροσύνην, ἥτις δύναται νὰ ὀνομασθῇ μέθη τοῦ ἰλίγγου, ἀποδίδονται δικαίως ἢ ἀδίκως τοιαῦται τερατώδεις διαστροφαὶ τοῦ αἰσθήματος εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους ὀνομάζουν «mangeurs de kilomètres», δηλαδὴ χιλιομετροφάγους. Τρώγοντες τὰ χιλιόμετρα, ἀποκτοῦν μίαν ἀγρίαν ἀδηφαγίαν, ἥτις φθάνει νὰ ποθῇ καὶ αἷμα ἀνθρώπινον. Εἰς τὸ συναίσθημα τοῦ θριάμβου τὸ ὁποῖον ἔχουν διανύοντες τὰς ἀποστάσεις μὲ ταχύτητα θυέλλης, προστίθεται καὶ ἡ νοσηρὰ ἀνάγκη τῆς καταστροφῆς, διὰ νὰ ἔχουν πληρέστερον τὸ συναίσθημα τῆς δυνάμεως, τὸ ὁποῖον δίδει ἡ ὁρμὴ τῆς μηχανῆς ἧς ἐπιβαίνουσι. Καὶ διὰ νὰ ἔχουν πληρέστερον καὶ ἰσχυρότερον τὸ συναίσθημα τοῦτο, πρέπει τὸ αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον διευθύνουν νὰ γείνῃ ἅρμα, νὰ περάσῃ ἐπὶ σαρκῶν ἀσπαιρουσῶν καὶ νὰ τρίξουν ὑπὸ τοὺς τροχούς του ὀστᾶ συντριβόμενα. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σαδικὴ αὕτη ἡδονὴ στοιχίζει ἀκριβὰ εἰς τὰς χώρας ὅπου λειτουργοῦν νόμοι, οἱ περισσότεροι ζητοῦν αὐτὴν τὴν ἡδονὴν μόνον εἰς τὸν διαμελισμὸν σκύλων καὶ ἄλλων οἰκοσίτων ζώων.

Ἀλλ' εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ αὐτοκίνητον εἶνε ἀκόμη τόσον νεοφανές, ὥστε δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἔχει τὴν συστολὴν ξένου, ὅστις δὲν ἐνεκλιματίσθη ἀκόμη καὶ δὲν ἐγνωρίσθη ἀρκούντως, ὥστε νὰ ἐκδηλώσῃ ὅλον του τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ θάρρος. Τὸ ἀθηναϊκὸν αὐτοκίνητον φαίνεται ὅτι μόλις τολμᾷ νὰ δείξῃ τὴν ὑπεροχήν του. Τὸ αὐτοκίνητον μάλιστα τοῦ κ. Νικολαΐδου, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐκ τῶν πρώτων ἐμφανισθέντων εἰς τὰς Ἀθήνας αὐτοκινήτων, διέρχεται εἰς τὰς ὁδοὺς μὲ ταχύτητα τόσον μετρημένην, ὥστε νὰ δίδῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι δὲν θέλει νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰς συνηθείας, ὡς αὐθάδης νεωτερισμός.

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι δὲν ἔχουν ὅλα τὴν φιλοσοφικὴν μετριοφροσύνην τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας ἀλλ' οὐδενὸς ἡ ἀλαζονία φθάνει πέραν τῆς ἁπλῆς ἐπιδείξεως σπανίου ἀντικειμένου πολυτελείας, ἁμάξης τὴν ὁποίαν δὲν σύρουν ἄλογα καὶ ἡ ὁποία τρέχει ταχύτερον τῶν κοινῶν ἁμαξῶν καὶ χάνεται εἰς νέφη κονιορτοῦ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν γίνονται ἀκόμη ἀγῶνες ταχύτητος μεταξὺ αὐτοκινήτων, οἵτινες εἶνε καὶ οἱ ἀναπτύξαντες ἀλλαχοῦ τὰς νοσηρὰς φιλοδοξίας τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀνέφερα. Ἑπομένως δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ χυθῇ τόση χολὴ εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ δυστυχήματος τῆς Λεωφόρου Συγγροῦ, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἁπλοῦν δυστύχημα ἐκ τυχαίων συμπτώσεων, διὰ τὰς ὁποίας 'περισσότερον' ἴσως εὐθύνεται ἡ Ἀστυνομία ἡ μὴ φροντίσασα νὰ κανονίσῃ τὴν ταχύτητα τῶν αὐτοκινήτων παρὰ οἱ διευθύνοντες αὐτά. Βεβαίως ὁ διαμελισμὸς τῆς γυναικὸς δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ χωρὶς τὰς νομίμους του συνεπείας. Εἶνε τὸ πρῶτον ἐξ αὐτοκινήτου δυστύχημα καὶ πρέπει νὰ δώσῃ ἀφορμὴν ὥστε νὰ μὴ ἀκολουθήσουν καὶ ἄλλα καὶ ἀσφαλῶς θὰ συμβοῦν πολλὰ ἂν ἀφεθῇ ἐλευθέρα ν' ἀναπτυχθῇ ἡ ἅμιλλα ταχύτητος μεταξὺ τῶν αὐτοκινήτων, ὅπως γίνεται μεταξὺ τῶν ἀτμοπλοίων μας.

Ἀλλὰ διατί τόσαι ὑπερβολαὶ διὰ τὸ μόνον δυστύχημα ἐξ αὐτοκινήτου, ὅταν τόσους διαμελίζουν αἱ σοῦσται καὶ τραυματίζουν αἱ ἅμαξαι, χωρὶς νὰ γίνεται κανεὶς θόρυβος;

ΔΙΑΒΑΤΗΣ

Από Ημέρας Εις Ημέραν

ΑΙ ΠΑΡΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Ὑπάρχουν ἀκόμη ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι νηστεύουν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐννοοῦν νὰ θίξουν φαγητὸν καμωμένον ἀπὸ κρέας, οἱ ὁποῖοι ὁμιλοῦν περὶ νηστείας ὡς περὶ πράγματος ἱεροῦ καὶ οἱ ὁποῖοι ἀποκαλύπτονται μετὰ σεβασμοῦ πρὸ τοῦ ταραμᾶ. Οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι εἶνε ἱκανοὶ νὰ σᾶς κόψουν τὴν καλημέρα ἐὰν μάθουν ὅτι ἐφάγατε γαλόπουλο τὴν Καθαρὰν Δευτέραν, ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν σᾶς ἐπιτρέπεται μόνον νὰ κόψετε μὲ σουγιᾶ ἢ μὲ μαχαῖρι τὴν μύτην ἢ τοὺς πόδας τοῦ ὁμοίου σας.

Εἶνε ἀληθῶς περίεργον πῶς δὲν ἐκρημνίσθησαν αἱ ἰδέαι αὐταὶ μέσα εἰς τὴν θύελλαν ποῦ προεκάλεσε ἡ ἀλήθεια, καὶ πῶς ἀκόμη ὑπάρχουν οἱ πιστεύοντες ὅτι τὸ αἴσθημα τὸ θρησκευτικὸν ἔχει χρῶμα ταραμᾶ καὶ ὅτι ὑπάρχει σχέσις τις ἢ δεσμὸς στερεὸς μεταξὺ τοῦ ἀστακοῦ καὶ τῶν χρυσῶν ῥημάτων τὰ ὁποῖα ἐσκόρπισεν εἰς τὸν κόσμον ὁ μέγας λυτρωτής του, μεταξὺ τῶν στρειδιῶν ἢ τῆς ταραμοσαλάτας καὶ τῆς ἀρρήτου γλυκύτητος καὶ ἀπεριγράπτου ὕψους διδασκαλίας ἡ ὁποία εἶνε τὸ φῶς, ἡ ἀλήθεια ἡ ὀρθοτομοῦσα.

Ἐδιάβαζα προχθὲς τὸ ἀστυνομικὸν δελτίον τὸ συνταχθὲν τὴν ἐπομένην τῆς ἑορτῆς, ἥτις ἐτελέσθη εἰς τὸ ὕπαιθρον, τὴν ἐπομένην τῆς μεγάλης πανηγύρεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς ἐπῆγε εἰς τὰς ἐξοχὰς διὰ νὰ ἑορτάσῃ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς περιόδου τῶν προσευχῶν καὶ τῆς νηστείας. Ἐβαρύνθην νὰ μετρῶ φόνους καὶ τραυματισμούς, οἱ ὁποῖοι ἐτελέσθησαν μέσα εἰς τὴν ἑορτὴν τὴν ὀλίγον θρησκευτικήν, εἰς τὴν διάχυσιν καὶ εἰς τὸν ἱερὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν κωδώνων τοῦ ναοῦ. Ἐβαρύνθην νὰ μετρῶ. Καὶ κάποτε ἐστάθηκα καὶ ἐσυλλογίσθην τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι ἠρνήθησαν νὰ φάγουν κρέας καὶ οἱ ὁποῖοι εὐχαρίστως ἔβαψαν τὰς χεῖρας των εἰς ἀνθρώπινον αἷμα.

❋

Ἕνα ἀπὸ τὰ θλιβερὰ θεάματα εἶνε καὶ τὸ θέαμα τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν Παράδεισον, ἐπιδεικνύοντες εἰς τοὺς πτερωτοὺς θυρωρούς του ἀντὶ εἰσιτηρίου τεμάχιον ταραμᾶ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ φρονοῦν ὅτι ἔχουν ὅλα τὰ προσόντα διὰ νὰ εἰσέλθουν, ἔχουν στρείδια εἰς τὸν στόμαχον καὶ δέκα ἀδικήματα εἰς τὴν τσέπην. Ἔχουν φάγει καθ' ὅλον τὸν βίον τους διακοσίας ὀκάδας χαβιάρι καὶ πέντε ξένα οἰκόπεδα.

Ἔχουν εἰς τὴν μίαν χεῖρα αὐγοτάραχον καὶ εἰς τὴν ἄλλην τὸν κατάλογον τὸν περιέχοντα τὰ ψεύδη τὰ ὁποῖα εἶπον. Τὸ φρονοῦν διότι οὐδέποτε ἐδιδάχθησαν ὅτι ὅλα αὐτὰ ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ὡραῖα, ὅτι ἡ νηστεία εἶνε ἀπὸ τὰ ὡραῖα, ἀλλ' ὅτι τὸ ἀπαραίτητον δὲν εἶνε αὐτὴ ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντος καὶ ὅτι τὸ καλλίτερον εἰσιτήριον διὰ τὸν κυανοῦν κῆπον εἶνε τὸ λευκὸν φύλλον τῶν ποινῶν καὶ ἂν ἀκόμη τοῦτο δὲν φέρῃ κηλῖδας ἐλαίου ἀλλὰ βουτύρου.

Τὸ νὰ νηστεύῃ κανείς, ὅταν ἠμπορῇ νὰ νηστεύῃ, τὸ νὰ ἀκολουθῇ κάθε παράδοσιν ἡ ὁποία εἶνε ὡραία ἢ τοῦ φαίνεται ὡραία δὲν εἶνε κακόν, ἀλλὰ τὸ νὰ νηστεύῃ καὶ νὰ σκοτώνῃ ἢ νὰ ἀτιμάζῃ μαζῆ εἶνε καὶ ὕβρις πρὸς τὰς παραδόσεις καὶ ὕβρις πρὸς τὴν ἰδέαν.

Σὲ τί πέλαγος παρεξηγήσεων πλέομεν ἀκόμη!

Ο—Π

Ὁ ἀποθανὼν ἐπίσκοπος Θήρας Νικόδημος Σακελλαριάδης

ΔΙΑ ΤΑΣ ΚΥΡΙΑΣ

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

ΕΝ ΤΗ ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΕΝ ΤΗ ΖΩΗ

Τὸ φίλημα, ἰδιάζον, ὡς καὶ ὁ γέλως, εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ μόνον εἰς μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἔσχε τὴν περιεργοτάτην δι' ἐν τόσῳ μικρὸν σημεῖον τύχην, ν' ἀποβῇ τὸ παγκόσμιον σύμβολον τοῦ φίλτρου, καὶ νὰ εἶνε σύναμα σημεῖον εὐλαβείας καὶ τρόπος παραβάσεως τῆς εὐλαβείας.

Ὁ ἄτυχὴς C. Vaner ἔκαμεν ἄλλοτε εἰς τὴν Bodinière, εἰς τὸ Παρίσι μίαν διάλεξιν περὶ τοῦ Φιλήματος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκάλεσε μόνον γυναῖκας· κατὰ τὴν ἔξοδον, μία ἀπὸ τὰς ἀκροασθείσας τὴν διάλεξιν γυναῖκας καὶ ἡ ὁποία ἦτο φαίνεται ἀπογοητευμένη ἀπὸ αὐτήν, εἶπε πρὸς τὴν συνοδόν της: —«Ἐπὶ τέλους, ἠμποροῦσαν πολὺ καλὰ ν' ἀκούσουν καὶ οἱ ἄνδρες.»

Ὄχι μόνον ἠμποροῦσαν ν' ἀκούσουν, ἀλλὰ φρονοῦμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει θέμα ὀλιγώτερον θῖγον τὴν εὐπρέπειαν· τὸ φίλημα εἶνε κίνησις τῶν χειλέων, ἡ ὁποία δὲν ἔχει ἢ τὴν ἀξίαν ἑνὸς συμβόλου· εἶνε πρᾶξις ἐκ τῶν κατὰ συνθήκην, καὶ σημεῖον ἀδιάφορον τὸ ὁποῖον κατελήξαμεν νὰ καταστήσωμεν ἡμεῖς πραγματικότητα.

Ἐπὶ τέλους, τὸ φίλημα εἶνε μία ἐλαφρὰ βεντοῦζα, προελεύσεως ἀγνώστου, καὶ ἐπὶ τῆς σημασίας τῆς ὁποίας οὔτε οἱ λαοὶ οὔτε αἱ διάφοροι ἐποχαὶ εἶνε σύμφωνοι. Εἶνε γνωστὸν ὅτι κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, οἱ ἄνδρες, ἐξ ἁβρότητος, ἐφίλουν ἀλλήλους ἐπὶ τοῦ στόματος, καὶ τὸ ἔθιμον ὑφίσταται ἀκόμη εἰς ἀρκετὰς χώρας καίτοι προκαλεῖ τὴν ἀηδίαν εἰς πολλὰς ἄλλας. Αὐτὸ τοῦτο τὸ Φίλημα μᾶλλον τὸ ἀποτροπιάζονται οἱ Ἀνατολῖται οἱ ὁποῖοι ἔχουν λεπτοτάτην καλαισθησίαν περὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ οἱ Ἄγριοι τῆς Ὠκεανίας δὲν ἐννοοῦν καθόλου πῶς δὲν προτιμῶμεν πολὺ περισσότερον τὸ ἐξαίσιον ἀλληλοτρίψιμον τῆς μύτης, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τέλους δύναται νὰ παραγάγῃ κάποιον σπινθῆρα. Ἂς οἰκτείρωμεν τοὺς τόπους εἰς τοὺς ὁποίους αἱ μητέρες δὲν γνωρίζουν τὴν ὁλόδροσον γλυκύτητα τοῦ νὰ φιλοῦν τὴν λείαν καὶ ἀνθηρὰν σάρκα παιδικοῦ προσώπου, ἀκμαίου ὡς ἄνθους ἀκμαίου.

Οἱ ἄνδρες ἐγκατέλειψαν πρῶτοι τὸ ἔθιμον τοῦ νὰ ἀσπάζωνται ἀλλήλους, κατὰ τὸν τρόπον τῶν εὐκισθήτων ψυχῶν. Τὸ φίλημα τοῦ Ἰούδα δὲν δίδεται πλέον. Αἱ γυναῖκες ἐπιδαψιλεύουσιν ἀκόμη πρὸς ἀλλήλας θωπείας καὶ φιλήματα. Ἀλλὰ φαίνονται οὕτω χαριέστεραι, καὶ προσδίδουν εἰς ἑαυτὰς τὴν γλυκεῖαν πλάνην ὅτι ἀλληλοδάκνονται.

Ὑπάρχουν φιλήματα τὰ μάλα φιλονεικούμενα· τὸ τῆς μνηστείας ἐξηυτελίσθη ἀπὸ τὸν Ρονσὰρ εἰς ἓν σοννέτον περιλάλητον, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ κατατάσσει εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν μὲ τὸ φίλημα τῶν ἐγγόνων πρὸς τὴν μάμμην.

Τὸ χειροφίλημα τὸ ὁποῖον εἶνε θελκτικώτατον εἶνε ἐπιδεκτικὸν πολλῆς λεπτολογικῆς ἐξετάσεως· δὲν θὰ ἐπιδοκιμασθῇ ποσῶς τὸ νὰ φιλήσῃ μία γυνὴ ἐν Γερμανίᾳ, τὴν τριχωτὴν χεῖρα δυσμόρφου τινὸς 'Ὑψηλότητος' ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ποίας γυναικὸς ὁ ἀνὴρ ὀφείλει νὰ φιλῇ τὴν χεῖρα;

Ἐνταῦθα ἐπιφαίνεται ὁ συμβολικὸς ρόλος τοῦ φιλήματος. Ὁ καθεὶς τὸ συσχηματίζει πρὸς τὸν χαρακτῆρά του. Ἀποβαίνει οὕτω τὸ φίλημα ἓν εἶδος γλώσσης, ἐπίσης ὡς τῆς ἀνθρωπίνου λαλιᾶς ποικιλοφθόγγου, ἀπὸ τοῦ ἠχηροτάτου φιλήματος τῶν τροφῶν μέχρι τῆς ἀπροσδοκήτου πνοῆς μὲ τὴν ὁποίαν εἰς τὸν Σαίξπηρ ἡ βασίλισσα Μὰβ ἐπιψαύει τὸ μέτωπον τῶν κοιμωμένων παρθένων.

Σύμβολον, ἡ βασιλικὴ ἐκδήλωσις ἡ ὁποία ἀποθέτει ἓν φίλημα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ ποιητοῦ Ἀλαὶν Chartier. Σύμβολον τὸ φίλημα διὰ τοῦ ὁποίου ἡ νύμφη Ὑγγέλη ἔχασε τὴν θείαν αὐτῆς ὑπόστασιν. Σύμβολον ἀναμφισβητήτως, τὸ φίλημα τοῦ Παύλου πρὸς τὴν Φραγκίσκαν δι Ριμίνι· la bocca mi baccio tutto tremante. Ἀλλὰ εἶνε σύμβολον πλέον ἢ ἐπιτυχοῦς ἐκλογῆς καὶ οὕτως ἐξηγεῖται ἡ λαμπρά του τύχη. Διὰ τῆς ἐμψύχου πνοῆς, αὐτὴν ταύτην τὴν ψυχὴν νομίζει ὅτι παραδίδει τὸ ἀνυπεράσπιστον πλέον στόμα, καὶ μέρος τῆς ψυχῆς μας νομίζομεν ὅτι παρέχομεν ὅταν φιλοῦμεν. Τοὐλάχιστον οἱ ἀναπνέοντες αὐτοὶ ῥυθμοὶ συμμίγνυνται ἁρμονικώτατα, καὶ ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ ἐν ᾗ διατελοῦμεν τοῦ νὰ ἐννοούμεθα, κάλλιον εἶνε ἤδη κάτι τι τὸ ν' ἀκροώμεθα πρὸς στιγμὴν τοὺς παλμοὺς τῶν ἀλληλεπικειμένων ἀρτηριῶν νὰ προσποιῶνται τῶν καρδιῶν τὴν ἕνωσιν.

❋

Ἀπὸ τὰ φιλήματα τὰ ἐν τῇ ζωῇ ἂς σημειώσωμεν ἓν κατὰ συναίνεσιν φίλημα εἰς τὸ μέτωπον· δὲν ἀξίζει αὐτὸ ἢ ὅ,τι παρέχει· τὰς ἀδιαφόρους ρίζας τῆς κόμης.

Ἂς σημειώσωμεν ἀφ' ἑτέρου τὸ φίλημα τὸ ὁποῖον προσπαθοῦν νὰ μᾶς ἀρνηθοῦν· αὐτὸ ἀποκαλύπτει.... καὶ παρέχει ὅλην τὴν παρειάν, τὸν λαιμὸν καὶ τὸ λεπτὸν περίγραμμα τοῦ ὠτίου.

Τὰ μικρὰ ἀδέλφια ἀλληλοξυλίζονται ὅσῳ καὶ φιλιοῦνται.

Τὸ πλέον χαριτωμένον ἀπὸ τὰ φιλιά: τὰ χείλη νεάνιδος καὶ μία παιδικὴ παρειά.

Ἡ Μήτηρ καὶ τὸ τέκνον φαίνονται ὡς νὰ ζοῦν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ζωήν· τὸ φίλημα ἁπλῶς δεικνύει τὸ ἑνιαῖον αὐτῶν.

❋

Ἀπὸ τὰ ἐν τῇ Τέχνῃ φιλήματα, εἶνε γνωστὴ ἡ εἰκὼν ἡ παριστῶσα ἐνηγκαλισμένους,— μόνους ἐπὶ τέλους,—τοὺς νεονύμφους. Ἂς προσθέσωμεν ἡμεῖς εἰς τὴν εἰκόνα ἓν σχόλιον· ὅ,τι καλλίτερον ἔχει τὸ φίλημα εἶνε ἡ προσδοκία του.

Εἰς μίαν εἰκόνα του ὁ Μπουγγερῷ παριστᾷ ἀγγελάκια ποῦ φιλιοῦνται· τ' ἀγγελάκια ἔχουν κατεβασμένα τὰ βλέφαρα τὰ ὁποῖα ἀποκρύπτουν τὴν ἀδιαφορίαν των.

Ἡ νεαρὰ Ψυχὴ τοῦ Ζεράρ εἰς τὸν περιλάλητον πίνακα, φιλουμένη ἀπὸ τὸν Ἔρωτα στέργει τὸ φίλημα καὶ ἀκροᾶται τὴν καρδιάν της.

Εἰς ἄλλον πίνακα τοῦ Μπουγγερῷ μικρὰ κορασὶς φιλεῖ εἰς τὸ μάγουλον μίαν νεάνιδα. Φιλημένον αὐτό· ἡ δεχομένη αὐτὸ δὲν συλλογίζεται ἢ τὸ κοινὸν πρὸς τὸ ὁποῖον χαμογελᾷ.

Εἰς ἕνα πίνακα τοῦ Μπρεὸτ, ὑπὸ τὸν τίτλον Intimité, ἀνὴρ ἱστάμενος ὄρθιος ὄπισθεν γυναικὸς καθημένης καὶ ἐχούσης ἀνοικτὸν ἐπὶ τραπέζης ἓν βιβλίον, φιλεῖ τὴν κεφαλήν αὐτῆς, ἐνῷ καὶ οἱ δύο παραμένουν ἀκίνητοι· φίλημα μὴ ἄξιον μετακινήσεως, ἴσως καὶ δι' αὐτὸ κάλλιον ἀπολαμβανόμενον.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΤΟΥ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗ

Εἰς τὸν «Παρνασσὸν» χθὲς τὴν ἑσπέραν ἐνώπιον τῆς εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας διακρινομένης μερίδος τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ὁ κ. Δ. Κακλαμάνος, διευθυντὴς τοῦ «Ν. Ἄστεως», ὡμίλησε περὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος δραματικοῦ Δ. Βερναρδάκη. Ὁ κ. Κακλαμάνος ἀφοῦ ἀνέλυσε τὸ ἔργον τοῦ συγγραφέως, κατέληξεν ὡς ἑξῆς:

«Δύσκολον εἶνε εἰς συγχρόνους νὰ κρίνουν τὴν θέσιν τοῦ ποιητοῦ, μεταξὺ τῶν συγχρόνων του. Ἀφήνω τὸ τολμηρὸν ἔργον εἰς ἄλλους. Ἐνώπιον ὑμῶν ἠθέλησα ἁπλῶς νὰ χαράξω εἰς μεγάλας γραμμὰς τὴν εἰκόνα μιᾶς δημιουργικῆς ἀρτίας, ἑλληνικῆς ἰδιοφυΐας. Μεταξὺ τῶν σημερινῶν ὠχρῶν ἐνθουσιασμῶν μας, ἡ ἠχὼ τῶν ἐπευφημιῶν, αἱ ὁποῖαι πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἐχαιρέτιζαν τὴν «Μερόπην» καὶ τὴν «Κυρὰ Φροσύνην», δὲν ἔσβυσαν ἀκόμη. Καὶ ἀνενεώθη μὲ τὰ χειροκροτήματα τῆς «Φαύστας». Ἀλλ' ἡ θέσις τοῦ Βερναρδάκη εἰς τὰ νεοελληνικὰ γράμματα θὰ εἶνε ἀκόμη μεγαλειτέρα τοῦ ἔργου του: διότι ὑπῆρξεν ὁδηγὸς καὶ πρόδρομος. Εἰς τὸ ἐπικὸν διήγημά του ὁ Μάξιμ Γόρκυ, ὁ μεγαλοφυὴς Ρῶσος συγγραφεύς, φαντάζεται τὸν ἀρχηγὸν Λαοῦ πρωτογενοῦς βαίνοντος διὰ μέσου πυκνοῦ καὶ σκοτεινοῦ δάσους. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι δύσκολα ἀκολουθοῦν ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι δὲν θυσιάζονται ὑπὲρ αὐτῶν. Γογγύζουν, ἐξεγείρονται, ἐπαναστατοῦν. Ὁ Δάγκο, διὰ νὰ ὁδηγήσῃ καὶ φωτίσῃ σχίζει τὸ στῆθός του καὶ ἀποσπᾷ τὴν φλέγουσαν καρδίαν του. Ἡ καρδία του λάμπει. Καὶ τὴν ὑψώνει ὡς φάρον, ὁ ὁποῖος δεικνύει τὸν δρόμον καὶ δεικνύει τὴν νίκην. Ὅλοι τότε ἀκολουθοῦν μὲ θαυμασμὸν καὶ περιέργειαν. Μυστηριῶδες τὸ δάσος μυκᾶται πάλιν καὶ αἱ κορυφαὶ τῶν δένδρων σείονται ἐκ νέου. Ἀλλ' οἱ ἀπηυδημένοι καὶ φοβισμένοι ὁδοιπόροι τώρα βλέποντες φωτισμένον τὸν δρόμον, προχωροῦν θαρραλέως. Βαδίζουν οἱ ἀκολουθοῦντες πρὸς τὸ μακρυνὸν φῶς, τὸ διαφαινόμενον εἰς τὸ ἄκρον, πρὸς τὸν λάμποντα ἥλιον, πρὸς τὸ φέγγον κάλλος. Ἡ χλοερὰ κοιλὰς ἐκτείνεται πέραν τοῦ δάσους καταπράσινη, ἀνθισμένη, ἀποπνέουσα εὐτυχίαν. Ὁ Δάγκο φθάνει πρῶτος ὅλων τῶν ἄλλων καὶ ἐνῷ ἐκεῖνος πίπτει νεκρὸς ἀπὸ ἐξάντλησιν, οἱ σπινθῆρες τῆς καρδίας του φωτίζουν τὸν δρόμον τῶν ὄπισθεν ἐρχομένων, ἐξακολουθοῦν νὰ ὁδηγοῦν ἀκόμη.

❋

«Ἡ μοῖρα τῶν παλαιοτέρων λογίων τὴν εἰκόνα αὐτὴν ἐνθυμίζει. Ἡ μοῖρα τοῦ Δημ. Βερναρδάκη ἰδιαιτέρως. Ὅταν ἔφθασε μέχρι τῆς λάμψεως, ἡ ὁποία χρυσώνει τὰ βλέφαρα τοῦ Παρνασσοῦ, ἠδύνατο καὶ αὐτὸς νὰ ἐρωτήσῃ: «Τὸ ᾆσμά μου, ἆρά γε ὑψώθη μέχρις αὐτοῦ;» Καὶ ἠδύνατο νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ τοῦ μεγαλοστόμου ποιητοῦ, τοῦ δώσαντος νέους ρυθμοὺς καὶ νέαν δόξαν εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν, ὅστις, ἀφοῦ ἔβρεξε τὸ μέτωπον εἰς τὸ δροσερὸν νᾶμα τῆς Κασταλίας καὶ προτοῦ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναόν, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Μοῦσαν τὴν βαθεῖαν καὶ φλογερὰν προσευχήν, τῆς ὁποίας μόλις θὰ ἐτόλμων ν' ἀποδώσω τὴν μουσικὴν μὲ τὰς πενιχρὰς αὐτὰς φράσεις:

Νέα καὶ Παλαιὰ
Εὐρέτρια, Ἐνέργεια
Ἱκέτης σου προσέρχομαι
Χωρὶς τὸ στῆθος νὰ θρηνῇ
Χωρὶς κλάδον ἐλαίας νὰ κρατῶ
Νὰ ψαύσω δὲν τολμῶ
Τὰ γόνατά σου—ἀλλ' οὔτε νὰ ζητήσω
Ὁ πρῶτος σου νὰ εἶμαι ἀοιδός.
Ἐγὼ προάγγελός σου εἶμαι μόνον·
Εἶμαι ἐκεῖνος ποῦ σὲ προαγγέλλει εἰς τὸν κόσμον.

«Ὁ ψίθυρος τῆς προσευχῆς ἐκπνέει, ἤδη μεταξὺ τῶν χλωρῶν θαλιῶν τοῦ ἄλσους καὶ τῆς λευκῆς ἁρμονίας τῶν συντετριμμένων μαρμάρων, ἐνῷ μακρόθεν ἀκούεται ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ τῆς ἀναγεννωμένης ποιήσεως καὶ τέχνης. Ἀφροστίλβον προχωρεῖ τὸ ῥεῦμά του ἐντὸς τῆς εὐρείας κοίτης. Οἱ πλάτανοι, αἱ ἐρεῖκαι, καὶ αἱ ροδοδάφναι μαγικῶς ἀναβλαστάνουν εἰς τὰς ὄχθας του. Οἱ τέττιγες μεταξὺ τῶν πυκνῶν συστάδων ψάλλουν τὸ ἔρρυθμον ᾆσμά των καὶ ὁ κορυδαλλός, ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ Ἑλικῶνος, χαιρετίζει μὲ τὸν ὕμνον τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ζωῆς, τὸ μυστικὸν ἄνθος τῆς χάριτος, τὸ ὁποῖον ἑτοιμάζεται ν' ἀνθήσῃ ὑπὸ τὸ ἁπαλὸν φίλημα τῆς ἐαρινῆς αὐγῆς. Ὁ χορὸς τῶν Μουσῶν, ὑποπτέρων ἐπάνω εἰς τὰς πτέρυγας νέων δυνάμεων προχωρεῖ καὶ πάλιν. Καὶ ἡγεῖται αὐτῶν ἡ Πολύμνια, κρατοῦσα τὸν κλάδον τῆς δάφνης, τοῦ ὁποίου τὸ δριμὺ ἄρωμα μεθύσκει τὰ πλήθη, ἐξαίρει τὰς ψυχὰς καὶ κρατύνει τὰς καρδίας.

«Ὕμνοι, ἀδελφοὶ τῶν ὡραίων ναῶν θὰ ἀντηχήσουν καὶ πάλιν. Τὸ μάρμαρον θὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν μακρὸν ὕπνον του εἰς ἄνθησιν γλαφυρῶν ἀγαλμάτων σταδιοδρόμων. Πολεμισταὶ θὰ ἐπανέλθουν νικηταὶ ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα καὶ τὴν Σαλαμῖνα διὰ νὰ καταλάβουν τὰ ἑδώλια λευκῶν θεάτρων. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν οὐρανὸν θὰ ζήσῃ καὶ πάλιν τὸ ἁρμονικὸν θαῦμα, τὸ ὄνειρο θὰ μετουσιωθῇ εἰς δύναμιν. Τὸ ὑπέρτατον κάλλος— ἡ ὑπερτάτη χαρὰ — ἡ δόξα ἡ ὑπερτάτη, θ' ἀναθάλλουν εἰς τὸ φῶς τῆς Ἐλευθερίας.

Ἀρκεῖ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἡ πίστις πρὸς τὸ Ἰδανικόν. Ἀρκεῖ ἡ μνήμη τοῦ ἔθνους νὰ τηρήσῃ τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι κατηνάλωσαν ἑαυτοὺς καὶ τὴν ψυχήν των, ὡς ὁ Δημ. Βερναρδάκης, διὰ νὰ μὴ σβεσθῇ ἡ πίστις αὐτή. Καὶ ἀρκεῖ πάγκοινος νὰ καταστῇ ἡ συνείδησις, ὅτι ἡ γόνιμος σιωπὴ τῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς ἐργασίας εἶνε ἡ πλάττουσα τοὺς ἥρωας καὶ τὰ ἀριστουργήματα.»

Ραγδαῖα χειροκροτήματα ἐκάλυψαν τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ εὐφραδοῦς ἀγορητοῦ.

ΒΟΥΛΗ

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ

ΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀραιοὶ-ἀραιοὶ προσέρχονται εἰς τὴν Βουλὴν οἱ πατέρες τοῦ Ἔθνους.

Εἶνε ἤδη 4 1/2 μ. μ. ὥρα καὶ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς συνεδριάσεως ὀλίγοι μόνον βουλευταὶ παρευρίσκονται.

Τὴν 5ην ὥραν τέλος ἄρχεται ἡ ἀνάγνωσις τοῦ καταλόγου, τῆς ὁποίας περατωθείσης, ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων 90 βουλευτῶν.

Ἀναγινώσκονται εἶτα τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Πρὶν ἐπικυρωθοῦν ταῦτα, ὁ κ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ παρακαλεῖ, ὅπως τροποποιηθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ παράγραφος, ἡ ἀφορῶσα τὴν τροποποίησιν τοῦ κ. Κυρ. Μαυρομιχάλη σχετικῶς πρὸς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα.

Ὁ κ. ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ φρονεῖ ὅτι πρέπει ν' ἀπαλειφθῇ ἡ παράγραφος αὕτη καθ' ὁλοκληρίαν.

ΤΙ ΕΙΠΕΝ Ο κ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ

ΚΥΡ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ. Ἡμεῖς τοὐναντίον φρονοῦμεν, κ. Πρόεδρε, ὅτι τὰ πρακτικὰ καλῶς καὶ πιστῶς διετυπώθησαν, διότι ποία ὑπῆρξεν ἡ ἔννοια καὶ ποῖον τὸ συμπέρασμα τῆς ἐν τῇ Βουλῇ διεξαχθείσης εὐρυτάτης συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου τῶν διδακτικῶν βιβλίων, κυρίως δὲ ἐπὶ τοῦ 6' ἄρθρου τοῦ εἰρημένου νομοσχεδίου; ὅτι ἡ γλῶσσα τῶν διδακτικῶν βιβλίων ὀφείλει νὰ εἶνε ἐκείνη, ἣν ὁμιλοῦμεν ἐνταῦθα, ἡ γλῶσσα ἥτις γράφεται ἐν ταῖς ἐφημερίσι, ἡ γλῶσσα ἥτις λαλεῖται ἀπὸ τῆς ἕδρας τοῦ Πανεπιστημίου δηλαδὴ ἡ καθαρεύουσα. Καὶ ἀφ' οὗ τόσον ὁμόθυμος καὶ ὁμόφωνος ὑπῆρξεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ γνώμη καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Βουλῆς οὐδὲν ἄπορον ἐὰν δὲν ἠθελήσαμεν νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὴν τροπολογίαν ἡμῶν ἥτις τοιοῦτον ἀκριβῶς ἐπεδίωκε σκοπόν.

Καὶ δὲν ἐπεμείναμεν εἰς τὴν τροπολογίαν ἡμῶν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ 6' ἄρθρου, μολονότι πλεῖστοι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πτερύγων ἀξιότιμοι συνάδελφοι εὐηρεστήθησαν καὶ ἐφάνησαν πρόθυμοι νὰ υἱοθετήσωσιν αὐτήν, ὡς οἱ κ. κ. Κουντουριώτης, Ροῦφος, Μοσχοῦλας καὶ ἄλλοι.

Εἶνε τάχα ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα ἐκεῖνο ὅπερ οἱ πάντες γινώσκουσιν, ὅτι αἱ ξενικαὶ κατακτήσεις καὶ ἡ μακραίων δουλεία τοσοῦτον φρικωδῶς παρεμόρφωσαν τὴν γλῶσσαν ἡμῶν, ὥστε κατέστησαν αὐτὴν μονονουχὶ ἀγνώριστον; Σὺν τῇ ἐλευθερίᾳ ἡ νεωτέρα Ἑλλὰς ἐζήτησεν ὅσον τάχιστα νὰ ἀποβάλῃ τὰ ἐλεεινὰ ἐκεῖνα ῥάκη τῆς δουλείας ἐννοήσασα καλῶς ὅτι δὲν πρόκειται ἁπλῶς καὶ μόνον περὶ ζητήματος γλωσσικοῦ, ἀλλὰ περὶ ζητήματος ἐξόχως ἐθνικοῦ, ἐζήτησε δηλαδὴ νὰ ἀποκαθάρῃ τὴν γλῶσσαν ἐκ τῶν ξενικῶν ἐκείνων λέξεων, αἵτινες ἐρρύπαινον αὐτήν, εἴτε σλαυϊκῶν, εἴτε τουρκικῶν, εἴτε ἰταλικῶν, ἐξ οὗ προέκυψεν ἡ λεγομένη καθαρεύουσα, ὁ συνεκτικὸς δηλαδὴ δεσμὸς καὶ τὸ ἔρεισμα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἑνότητος. Καθαρεύουσαν λοιπὸν ἐννοοῦμεν τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς γλώσσης ἡμῶν ἀπὸ τὰ εἰδεχθῆ τῆς δουλείας ἴχνη, τὴν ἀναδρομὴν πρὸς τὸν ἔκλαμπρον θησαυρόν, πρὸς τὸ ἀκένωτον ταμεῖον τῆς ἀρχαιότητος χωρὶς βεβαίως νὰ ἀπορρίπτωμεν πᾶν ὅ,τι ἡ φυσικὴ ἐξέλιξις τῆς γλώσσης ὡς καὶ αἱ νεώτεραι κοινωνικαὶ ἀνάγκαι ἐδημιούργησαν παρ' ἡμῖν.

Τοιαύτη λοιπὸν ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐπιμένω φρονῶν ἦτο ἡ ἔννοια καὶ τοιαύτη ἡ ἀκριβὴς ἀπεικόνισις τῶν ἐν τῇ Βουλῇ λεχθέντων κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν καὶ συνεπῶς ὀφείλομεν καθαρῶς νὰ δηλώσωμεν, ὅτι ἐπιδοκιμάζομεν καθολοκληρίαν τὰ πρακτικὰ ὡς ταῦτα διετυπώθησαν.

Ἐὰν ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἐτέθη λέξις τις, ἡ